

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lausunto

1/2

Työ- ja elinkeinoministeriö
Energiaosasto
Teollisuusneuvos Juhani Tirkkonen

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNTA 14.6.2022

Asia: UJ 15/2022 vp - U 49/2022 vp - Komission ehdotus LULUCF-asetuksen ja hallintomalliasetuksen muuttamisesta

Tausta

Euroopan komissio antoi 14 päivänä heinäkuuta 2021 niin kutsutun 55-valmiuspaketin, jonka ehdotuksilla toimeenpannaan EU:n ilmastolailla asetetut velvoitteet vähentää EU:n nettokasvihuonekaasupäästöjä vähintään 55 %:lla vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä sekä saavuttaa ilmastoneutraalius EU-tasolla vuoteen 2050 mennessä. Valmiuspaketin ehdotuksilla on lukuisia ristikkäisvaikutuksia, joten mahdolliset muutokset yhteen paketin osaan eivät saa johtaa koko paketin kunnianhimoitason vähenemiseen. Valmiuspaketin taloudelliset ja hallinnolliset kokonaisvaikutukset tulee myös ymmärtää. Ensisijaisena tavoitteena tulee olla päästöjen vähentäminen.

Suomi on osana Euroopan unionia sitoutunut Pariisin ilmastositomukseen. Tavoite edellyttää pitkän aikavälin ilmastotoimien rakentamista siten, että EU:n hiilineutraalius saavutetaan sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla ennen vuotta 2050. Osana tätä tavoitetta työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että 55-valmiuspaketista käytävien neuvottelujen lopputuloksena kokonaisuudessaan saavutetaan vuodelle 2030 asetettu vähintään 55% ilmastotavoite, joka voidaan myös ylittää.

Valmiuspakettiin sisältyy ns. LULUCF asetuksen muuttaminen. Tärkeimmät muutosehdotukset edistävät kasvaneen ilmastokunnianhimon saavuttamista EU:ssa. Ehdotuksessa tarkastellaan pääasiasa kolmea ajanjaksoa: vuosia 2021-2025, vuosia 2026-2030 sekä vuoden 2031 jälkeistä aikaa. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää hyvänä, että ehdotuksessa on lähdetty uudistamaan nykyistä tarkastelutapaa.

Työ- ja elinkeinoministeriön näkemykset

Nieluilla on merkittävä, mutta rajallinen rooli ilmastomuutoksen torjunnassa. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että komission ehdotus on lähtökohdiltaan oikea, sillä LULUCF-ehdotus kannustaa varastojen ja nieluja vahvistamiseen voimassa olevaa lainsäädäntöä paremmin sekä mahdollistaa

niiden huomioonottaminen taakanjakosektorilla joustoina kuten nykyisessä järjestelmässä. Joustojen kokonaisuudessa tulee pyrkiä saavuttamaan ratkaisu, jossa joustot ovat yksiselitteiset ja toteuttamiskelpoiset. Lisäksi tulee varmistaa, että LULUCF-sektorin mahdollista ylijäämää kaudella 2026-2030 on mahdollista käyttää joustoina Suomelle haasteellisella taakanjakosektorilla. Tuoreiden arvioiden mukaan kaudelta 2021-2025 Suomelle ei kuitenkaan näyttäisi maankäyttösektorilta syntyvän laskennallista ylijäämää, jolloin tilanteesta, ettei vuosina 2021-2025 mahdollisesti syntyvää ylijäämää voitaisi siirtää kaudelle 2026-2030 aiheutuisi Suomelle juuri haittaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö haluaa muistuttaa, että bioenergian hiilidioksidin talteenotto ja varastointi (BECCS) tulee olemaan 2030 luvulla yksi aivan keskeinen hiilineutraalisuuden saavuttamisen ratkaisutekijä. BECCSille ja laajemmin erilaisten teknisten hiilinielujen edistämiseksi tulisi luoda puitteet heti kun se on mahdollista.

Maatalouden päästöjen vähentäminen on haastavaa. Tästä näkökulmasta työ- ja elinkeinoministeriö näkee hyvänä, että vuoden 2030 jälkeisestä ajasta eteenpäin pohditaan komission ehdotuksen mukaista ilmastolaskenta-arkkitehtuurin muutosta, jolla taakanjakosektorin maatalouden päästöt siirretään maankäyttösektorin päästöjen ja poistumien kanssa yhteiseen AFOLU-sektoriin. AFOLU-sektorin käyttäminen laskennassa mahdollistaa maatalouden ilmastotoimenpiteiden kokonaisvaltaisemman tarkastelun, koska tällä hetkellä maatalouden ilmastotoimia tarkastellaan osana sekä taakanjako- että LULUCF-sektoria. Työ- ja elinkeinoministeriö muistuttaa, että kyse on isosta laskentatavan muutoksesta EU:n ilmastoarkkitehtuuriin, mikä edellyttää huolellista tarkastelua, mikä voisi toteutua erillisen myöhemmän neuvotteluprosessin kautta, kuten puheenjohtajamaa Ranska on hahmotellut.